

ENTREVISTA A LLUÍS BRUGUERA

Lluís Bruguera, pare i entrenador d'en Sergi Bruguera, és el protagonista d'aquesta entrevista que va ser realitzada a les instal·lacions de Can Via, a Santa Coloma de Cervelló. En aquest club tenen ubicada l'escola privada Top Team on entrenen, estudien i resideixen al voltant de 80 jugadors de pràcticament totes les edats.

Per què creu que el tennis espanyol ha tingut tants èxits en els darrers anys?

Crec que en un país quan hi ha un *boom*, hi ha d'haver quelcom diferent del normal i, per tant, coincideixen una sèrie de factors. L'aparició d'una figura d'alt nivell com ha estat l'aparició quasi simultània de l'Aranxa Sánchez i en Sergi Bruguera resulta fonamental. Així, es pot comparar amb l'època d'en B. Borg o la dels australians, això fa que el nivell pugi juntament amb la motivació dels jugadors. Quasi tots els jugadors segueixen el mateix sistema que el jugador capdavanter. Molts dels jugadors han pres com a referència en Sergi i el seu sistema.

Un altre factor és la quantitat de circuits ATP que hi ha a Espanya i per tant la proximitat de la competició facilita jugar a un gran nivell. La Federació Espanyola de Tennis ha afavorit l'aparició d'aquests circuits. Una altra figura és la dels *coach*, que es dediquen plenament als jugadors. No són professors d'escola, sinó que el *coach* és aquell que està totalment pel jugador, creu en el jugador i està

convençut que pot arribar, i això considero que és fonamental. Són gent preparada i amb il·lusió, que han après dels que hem estat pioners en aquest camp.

Quina considera que és la influència de les pistes de terra batuda en el joc dels jugadors espanyols?

Jo diria que el 98% de les pistes que hi ha a Espanya són de terra batuda. L'hàbitat natural dels jugadors espanyols de tennis és la terra batuda. Això fa que el lloc on millor es desenvolupi el jugador sigui en aquesta superfície, la manera de desplaçar-se, la manera de sentir la pista és diferent i, per tant, condiciona el tipus de joc dels nostres jugadors.

En Sergi, per exemple, va aprendre a jugar en pistes ràpides —en les *indoors*— sense quasi haver-les trepitjat, i la primera vegada va ésser durant la confrontació de Copa Davis contra Rússia, i això és realment difícil. Pensem que és més fàcil el pas de terra batuda a pista ràpida que al revés. La superfície lenta forma millor el jugador en la base dels cops i fins i tot en la duresa física i mental dels partits.

Creu que hi ha doncs un estil de joc específic del tennis espanyol?

Evidentment que sí. L'aparició d'un jugador d'alt nivell, com comentava abans, arrossega els altres. A Espanya l'aparició d'en Sergi ha condicionat a la resta. Ell segueix un sistema sòlid

des del fons de la pista, basat en el pes de pilota, l'acceleració de braç i el joc de cames.

Els jugadors espanyols no són realment grans sacadors. Considera que hauríem de treballar més en aquest cop?

Aquí hi ha tres aspectes importants a considerar:

1. No hi ha bons sacadors perquè els nostres jugadors no són tan alts com els millors del circuit. Els nostres tennistes no són gaire corpulents i això ha facilitat que orientin el seu tipus de joc d'una forma determinada. Per exemple, Connors era un bon sacador però no un gran sacador. Tenia un gran percentatge de primers serveis però no era prou resolutiu. Va, doncs, orientar el seu joc cap a la resta del seu joc i no al servei on cercava un bon percentatge però no amb gran velocitat i força.
2. La terra. Tornem a estar condicionats per "la terra". En terra el servei no és determinant. En edats primerenques un s'habitua a posar el servei en joc, intentar un gran servei per guanyar el punt no es tradueix en un gran avantatge i ja se sap que al final el jove jugador prova i valora allò que li dona un bon resultat.
3. Tot això fa que els mateixos entrenadors no li donem la importància que té, però cada dia és més important i nosaltres potser arribarem més tard però acabarem tenint grans servidors.

Hi ha un gran pas entre el joc dels júnior i el dels sèniors. Quina és la seva opinió de la preparació dels jugadors júnior en relació als campionats a jugar?

Considero que el fet que un país tingui un bon nivell en la categoria júnior no acostuma a ser bo o representatiu d'un bon nivell en el futur. Els bons resultats júnior lògicament s'assoleixen jugant torneigs júnior, però en aquesta edat el realment convenient és adaptar-se al circuit professional. Si hi ha o hi ha hagut jugadors júnior bons això no és important, el que importa són els jugadors que apareixen en el circuit professional en edats joves, això és realment l'important.

Ens podria descriure el desenvolupament d'en Sergi en els darrers anys? Ara sembla més madur, no ho creu així?

Els jugadors es van fent i en Sergi ha adquirit el seu rendiment en els dos o tres últims anys. Jo penso que és un jugador que té unes aptituds i una tècnica evidents, és un jugador que podria semblar especial des de molt jove, però físicament i mentalment ha madurat als 21 anys i ha estat en el moment que ha fet el salt.

Hi ha jugadors que maduren als 17 o 18 anys i d'altres que ho fan més tard i aquest ha estat el cas del Sergi. Considero que ha arribat el moment que el Sergi demostrï la seva veritable vàlua.

Vostè no només és l'entrenador d'en Sergi, sinó que també és el seu pare. Aquesta relació és poc freqüent en el tennis d'elit. Què en pensa d'aquest fet?

Aquesta és una relació que rarament succeeix en el tennis o en la història de l'esport, però ha estat així. No és una relació fàcil, la relació entre pare i fill. Cadascú ha de saber estar en el seu lloc.

No és el millor però ho intento portar el millor possible.

He estat jo qui ha hagut d'aprendre i adaptar-se a les diferents situacions, fins i tot amb l'ajuda d'un psicòleg esportiu de reconegut prestigi en el món del tennis. Els nois passen per unes edats prou difícils on hi ha l'oposició a la figura paterna i en Sergi com a qualsevol adolescent, li va passar, però crec que en definitiva ho portem prou bé.

Òbviament vostè està en contacte amb molts pares aquí a la seva acadèmia. Què en pensa de la relació dels pares amb els joves tennistes en general?

Realment és un tema complicat, és una contradicció. Molts cops amb els pares hi ha problemes però sense ells no fan res. La relació dels pares durant la competició és molt important, perquè hi ha jugadors que perden la confiança i si la relació entre pare-jugador pare-entrenador no és bona, encara es pot veure agreujat. Un altre aspecte important és la impaciència dels pares; aquests haurien de deixar que els seus fills arribin al seu nivell més alt. El millor entrena-

dor és aquell que porta de forma correcta al jugador i això és el que han de valorar els pares. Els pares haurien de buscar dins de les seves possibilitats el millor entrenador, el millor servei per als seus fills, però després l'haurien de deixar treballar amb més tranquil·litat.

Valorant aspectes més tècnics, ens agradaria plantejar-li les preguntes següents: Quin tipus de jugadors creu que hi ha en l'actualitat?

El jugador defensiu de fa uns anys pràcticament ha desaparegut del circuit. Actualment pràcticament tots són jugadors d'atac; qualsevol jugador que vulgui progressar ha de intentar portar la iniciativa. Potser podríem diferenciar dos tipus de jugadors: el jugador d'atac servei-volea i el jugador d'atac de fons de la pista.

Quina és la diferència de plantejar els partits d'en Sergi en pista lenta o en pista ràpida? Com planteja els partits?

És evident que no és el mateix jugar en un tipus o un altre de superfície. És

diferent, no és el mateix rebre els cops potents d'en Medvedev en terra que en pista ràpida, però tampoc ell és el mateix, ja que la probabilitat no és la mateixa. Hi ha jugadors que varien molt, com per exemple l'Edberg, que canvia completament la seva forma de jugar si és en terra o ràpida.

Hi ha jugadors que són del mateix nivell que tu, que te'ls trobes en el circuit en diferents superfícies i has de saber adaptar-te als constants canvis. En Sergi té un joc definit, i ell depèn més de si mateix que del que pugui fer l'altre; variem menys nosaltres que els oponents, que intenten que no hi hagi partit. Amb això vull dir que busquen trencar-li el ritme, no jugar el tennis ja que consideren que si jugues un bon tennis no tenen res a fer amb el Sergi.

Considera que aquesta adaptació és més difícil amb els nois joves que amb els professionals?

Sí, amb la gent més jove i sobretot aquí a Espanya ens plantegem la pista ràpida com quelcom que no dominem i personalment considero que aquesta actitud l'hem de canviar i s'ha d'aprendre a jugar en superfícies ràpides.

La primera cosa que s'observa és que les sensacions no són les mateixes, és a dir, la sensació de dominar el joc en pista ràpida desapareix; els jugadors es troben en una situació desconeguda, provocada pel canvi de ritme, aquests es juguen molt més els punts que no pas en pistes de terra.

Les sensacions que tenen no són les mateixes i se'ls ha d'explicar el que sentiran; i és en aquest moment que s'han d'introduir les correccions que calgui, moviment massa llarg, distància amb la pilota inadequada. S'ha de tenir molt present les contraacceleracions, ja que no són iguals en terra que en pista ràpida.

Aquestes sensacions de les quals ens parla, són les que l'entrenador ha d'intentar anticipar quan proposa al seu alumne la correcció d'un cop?

La sensació és important. Crec que s'ha d'evitar que el professor interpreti el tennis segons la seva manera; això per a mi és bàsic. Dins la progressió que tu veus en el jugador has de saber quines coses limiten la força i la velocitat d'aquell cop i, per tant, buscar esmenar els errors. Considero que si un jugador, com per exemple en Berasategui, no executa tècnicament un cop bé però a la pràctica és eficient això té la mateixa validesa que un cop executat correctament tècnicament.

Per dur a terme una correcció, has de comptar amb la confiança del jugador i amb la cara del jugador has de saber interpretar si allò que li estàs explicant ho interpreta; si és així, el jugador se sent alliberat d'aquella càrrega. Has d'aconseguir que arribi interpretar el que tú vols i que estigui tranquil; d'aquesta manera li pots demostrar que tindrà més potència i control.

S'ha de tenir en compte que cada alumne jugador té la seva manera d'interpretar el que li estàs explicant i que no té res a veure amb la tècnica individual del jugador.

Tàcticament hi ha diferència entre un jugador júnior i un jugador professional?

Considero que la mentalitat d'un jugador júnior i la d'un jugador professional són diferents. La interpretació que fan del joc els júnior no és "professional", encara que sigui el número 1 mundial del rànquing. No són madurs, no tenen consistència, mentalment no estan preparats. S'ha d'establir un ordre dins del joc del jugadors júnior per poder fer el salt al professionalisme. Hi ha d'haver un procés d'adaptació.

Com creu que s'han de jugar els punts importants d'un partit?

En els punts importants has de jugar-te-la amb els teus millors cops contra els pitjors del contrari; aquesta seria la gran teoria i no buscar cops inadequats. Voldria insistir que les variacions s'han de dur a terme de forma ordenada i no buscant la variació constant ja que això desconcerta; el que s'intenta buscar és l'estabilitat. Amb això vull dir que s'ha de canviar d'esquema de joc quan les coses no estan anant bé per intentar aconseguir la victòria al final del partit.

Si un jugador et pressiona posant-te en una situació difícil en el partit, què aconsella que s'ha de fer?

Cal canviar de tàctica immediatament?

Intentar mantenir la calma i no caure en l'error de voler fer variacions constantment ja que és molt difícil que puguis entrar en el partit i retrobar la calma necessària per poder aixecar-lo. En Sergi i jo portem sis anys junts; hi ha coses que no cal dir-li però s'ha de saber actuar quan ell no sap el que li està passant i no pot controlar el partit. Hi ha d'haver una gran entesa amb el jugador. A aquest nivell les indicacions que se li fan dels partits van en funció de jugar amb una velocitat o una altra.

Què opina sobre les estadístiques, per tenir referències i dades dels jugadors?

Per la meua experiència, les estadístiques no serveixen de res. Això no vol dir que els vídeos no ens puguin anar bé, però jo crec més en l'estadística visual. El que és més complicat és interpretar el partit, per exemple "separa't de la pilota, pega aquí o allà", i en aquest aspecte les estadístiques queden mermades. Les estadístiques no les necessito com la conformació del joc que veig o que em demostrin una cosa que

jo no he vist, això no es dolent per al que està acostumat a entrenar d'aquesta manera. Tu ja tens la teva estadística amb tota la teva experiència.

Com a màxim, jo crec que l'estadística l'únic que pot fer és veure alguna cosa que tu no veus. Hauria d'ésser tan completa que hauria de tenir personal contractat exclusivament per fer-ho, cosa que no tinc. En bàsquet sí que és important l'estadística, perquè és una constant. Per això estic segur que l'entrenador veu molt clar que aquest jugador tira només quan va guanyant, aquest altre jugador tira quan el partit per ell està perdut, aquest altre jugador es precipita i fa errors cada cop. Això ho veus molt clarament.

Nosaltres personalment no utilitzem les estadístiques; deixo en Sergi més lliure perquè interpreti el tennis.

Què opina de la gravació en vídeo dels jugadors?

Hi crec a nivell formatiu, per explicar aquelles coses que no saps expressar-li de forma comprensible, perquè ho pugui veure i corregir.

En canvi a nivell professional, considero que no són necessaris els vídeos, perquè aquests nois estan tantes hores entrenant, tantes hores involucrats en la preparació física, preparació tècnica, campionats, viatges, que si els fes veure els vídeos, els faria tornar boigs. Pot ser bo però no és atractiu; la prova d'això és que si no, aniria amb el vídeo. Gravar tot un partit a mi personalment no m'interessa, però sí que m'interessa la tècnica.

Quins consells cal donar abans, durant i després dels partits?

Depèn del jugador. Hi ha jugadors que se senten segurs si els marques el que han de fer, tenen por, necessiten que els diguis "fes això o fes una altra cosa",

necessiten que parlis amb ells, per sentir-se segurs.

Hi ha jugadors que els agrada parlar la nit anterior.

Hi ha jugadors que els agrada que els parlis 5 minuts abans del partit i que no els hi diguis gaires coses.

S'ha de saber quan és millor; és important conèixer bé el jugador per actuar adequadament i fer que el jugador se senti còmode i receptiu a les teves instruccions.

S'ha de saber tractar el jugador, físicament, tècnicament i tàcticament. Els entrenadors que tenen èxit són els que saben posar-se en la pell dels altres. Els entrenadors rígids l'encerten si troben un jugador que els vagi bé i s'adapti a la disciplina que els imposa.

Per tant, el jugador que té més talent natural és aquell que no has de dir-li tantes coses, i en canvi al jugador que no ho és tant, li agraden les coses més estructurades.

Quin creu que és el paper de l'entrenador dins del món de tennis?

Un entrenador no pot fer el mateix amb els jugadors de nivell alt i els de nivell baix. Els entrenadors espanyols són massa teòrics i tècnics, s'ha de deixar que el jugador interpreti. L'objectiu per resoldre bé un punt és que el contrari desaparegui de la pista de tal manera que puguis obrir angles, deixant-lo descol·locat i, per tant, et deixi espai lliure per resoldre el punt.

Un bon entrenador és aquell que aconsegueix el màxim rendiment del jugador, deixant-lo que interpreti el seu joc. Un altre aspecte molt important per a mi és analitzar les jugades que no s'han executat correctament. Insistir en les errades clamoroses no crec que sigui gaire convenient, ja que el jugador recorda bé aquestes jugades i pot ser perjudicial insistir en una situació ja

que quan estigui jugant un partit estarà pendent dels possibles errors.

Jo crec que l'important és el jugador no l'entrenador.

Finalment, què considera bàsic per poder entrenar un jugador?

Dotar el jugador de la màxima tècnica possible, explicar el concepte del joc, perquè ells puguin interpretar-ho bé.

Moltes gràcies per dedicar-nos aquest temps i esperem que ben aviat pugui repetir els èxits dels darrers anys.